

Saksa keele riigieksamit asendavatest rahvusvahelistest eksamitest 2016

Aile Arro

Saksa keele peaspetsialist

Ülevaade saksa keele riigieksamit asendavatest eksamitest

Saksa keele riigieksam on alates 2014. a asendatud rahvusvaheliselt tunnustatud saksa keele eksamitega – *Goethe-Zertifikat B1*-taseme eksami, *Goethe-Zertifikat B2*-taseme eksami, Saksa II astme keelediplomi eksami (*Deutsches Sprachdiplom Stufe II*) ja Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksamiga (*Prüfung der Allgemeinen Hochschulreife im Fach Deutsch*). Eksameid *Goethe-Zertifikat B1* ja *Goethe-Zertifikat B2* viib vastava lepingu alusel läbi Goethe Instituudiksamikeskus Tallinna Kultuuriinstituut koostöös SA Innovega. Õpilased registreeruvad eksamile SA Innove kaudu, eksamil osalemise tasu maksab õpilase eest riik. Saksa II astme keelediplomi eksamiga saavad saksa keele riigieksami asendada need õpilased, kes õpivad koolis, millele Saksamaa Liitvabariigi Välismaise Koolivõrgu keskus on andnud vastava loa. Käesoleva õa seisuga on selline õigus 18 Eesti üldhariduskoolil. Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksamiga saavad saksa keele riigieksami asendada Tallinna Saksa Gümnaasiumi (TSG) saksakeelse osakonna õpilased.

Ministri määruses nr 54 § 27 lõikes 15 esitatud tingimustel võib õpilane saksa keele riigieksami sooritamise asemel esitada ka omal käel sooritatud rahvusvaheliselt tunnustatud saksa keele eksami tunnistuse või tõendi (vähemalt B1 keeleoskustase).

Samuti on õpilasel õigus ja võimalus sooritada mitu võõrkeeleeksamit. Antud juhul võib kool soovi korral arvestada rahvusvaheliselt tunnustatud saksa keele eksameid ka koolieksamina.

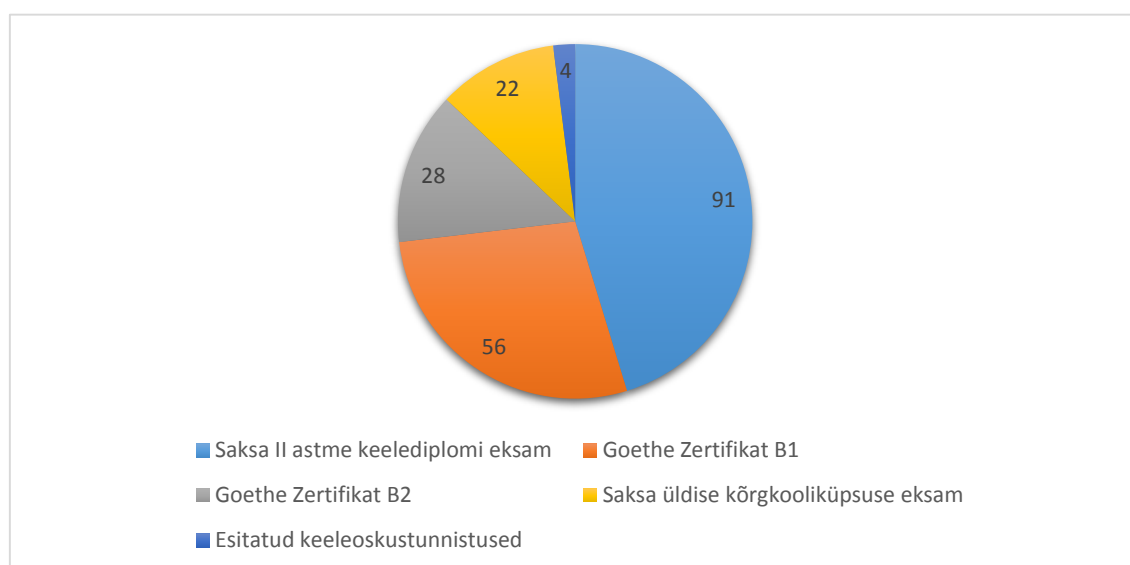
Järgnevas analüüsis esitatakse 2016. a saksa keele rahvusvaheliselt tunnustatud eksamitel osalenute üldandmed ja tulemused, seda ka erinevate eksamite lõikes.

Ülevaade saksa keele riigieksamit asendavate eksamite tulemustest 2015./2016. õa.

2015./2016. õa toimusid saksa keele riigieksamina juba kolmandat korda ainult rahvusvaheliselt tunnustatud saksa keele eksamid. Oluline muutus on varasemate aastatega võrreldes ka asjaolu, et alates 2014. a on võõrkeele eksam kohustuslik ning kooli lõpetamiseks piisab 1% õigetest vastustest. Sellest tulenevalt on eksaminandide hulgas paraku ka õpilasi, kelle jaoks võõrkeele eksam ei oleks vabatahtlik valik ning kelle eesmärk ei ole rahvusvaheline keeleoskustunnistus, vaid lihtsalt kooli lõpetamine. Samas võib 2016. aasta eksamitulemuste põhjal väita, et õpilased on eelkõige kõrgema taseme eksamite valiku osas teadlikumad, mida illustreerib hästi ka taseme saavutanute suurem osakaal neil eksamitel.

Kokku osales 2016. a erinevatel saksa keele eksamitel 197 õpilast (sh 193 eksamisooritust ning neli esitatud keeleoskustunnistust) ehk siis viis õpilast enam kui eelneval aastal. Eksamite lõikes jagunesid eksaminandid järgmiselt:

Goethe Zertifikat B1 taseme eksamil osales 56 õpilast, *Goethe Zertifikat B2* taseme eksamil 28 õpilast, Saksa II astme keelediplomi eksamil 91 õpilast ja Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksamil 22 õpilast. Keeleoskustunnistusi esitati kokku neli: neist kaks TestDaF eksamitelt (tasemetel TDN 4 ja TDN 5), üks *Goethe Zertifikat B1*-keeleoskustaseme tunnistus ning üks juba varasemalt sooritatud Saksa II astme keelediplom. (vt joonis 1)

Joonis 1. 2016. aasta eksaminandide jaotus eksamite lõikes

Ülevaade Saksa II astme keelediplomi eksami tulemustest

Saksa II astme keelediplomi eksamit tunnustatakse saksa keele riigieksamina alates 2000. aastast. Eksami sihtrühm on Saksamaa LV Välismaise Koolivõrgu keskuse tunnustatud keelediplomikoolide 16-18 aastased õpilased, kes peaksid eksami sooritamise ajaks olema läbinud 800-1200 akadeemilist tundi saksa keele kui võõrkeele õpet. Eestis on käesoleva õa seisuga 18 keelediplomikooli ning keelediplomi eksami sooritavad valdavalt gümnaasiumilõpetajad, harvadel juhtudel ka 11. klassi õpilased. Eksami kirjalik osa viiakse läbi tsentraliseeritult kahes keelediplomikoolis – Kadrioru Saksa Gümnaasiumis kui Põhja-Eesti eksamikeskuses ning Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumis kui Lõuna-Eesti eksamikeskuses. Eksami suuline osa võib erandkorras toimuda ka väljaspool neid kahte kooli piisava arvu eksaminandide olemasolul.

Saksa II astme keelediplomi eksam mõõdab keeleoskust üle kahe taseme – B2/C1 – ning koosneb neljast võrdse kaaluga osast, millest igaüks annab 25% eksami kogutulemusest: lugemine, kuulamine, kirjutamine ja rääkimine. Eksam loetakse sooritatuks, kui kõigis osaoskustes on saavutatud vähemalt B2-tase. Eksami kogutulemuseks loetakse C1-tase juhul, kui kõik osaoskused on C1-tasemel, ning B2-tase juhul, kui kõik osaoskused on vähemalt B2-tasemel. Neil juhtudel väljastatakse eksaminandile Saksa II astme keelediplom (*Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz – Zweite Stufe*), mis tõendab, et eksaminandil on olemas Saksamaa kõrgkoolides õppimiseks vajalikud keeleteadmised. Kui nõutud keeleoskustase (vähemalt B2) jääb saavutamata kasvõi ühes osaoskuses, väljastatakse eksaminandile tõend positiivselt sooritatud osaoskuste tulemustega (*Bescheinigung*).

Õppeaastal 2015/2016 osales Saksa II astme keelediplomi eksamil kokku 91 eksaminandi, kellest 36 saavutas B2 ning 38 C1 keeletaseme. 17 eksaminandi taset ei saavutanud. Eksaminandide seas oli 32 noormeest ja 59 neidu ning taseme mittesaavutanute seas on näha mõningast poiste suuremat osakaalu: vastavalt 18,7% ja 10,2%. (vt tabel 1)

Tabel 1. Eksaminandide jaotus soo ja tasemete lõikes

	B2	C1	Taseme mittesaavutanud	Taseme saavutanud	Kokku
Arv	36	38	17	74	91
% eksaminandidest	39,6	41,8	18,7	81,3	100,0
Poisid	9	12	11	21	32
Poisid %	28,1	37,5	34,4	65,6	100,0
Tüdrukud	27	26	6	53	59
Tüdrukud %	45,8	44,1	10,2	89,8	100,0

Esindatud olid üheksa kooli eksaminandid. Kõige rohkem eksaminande (44) oli Kadrioru Saksa Gümnaasiumist, millele järgnesid Tallinna Saksa Gümnaasium (14) ning Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium (10). Seitse eksaminandi oli Hugo Treffneri Gümnaasiumist, neli Viljandi Gümnaasiumist ja Rocca al Mare Koolist, kolm Miina Härma Gümnaasiumist ning Tallinna 53. Keskkoolist ja kaks eksaminandi Loo Keskkoolist. (vt tabel 2)

Tabel 2. Eksaminandide jaotus koolide lõikes

	Arv	%
Hugo Treffneri Gümnaasium	7	7,7
Kadrioru Saksa Gümnaasium	44	48,4
Loo Keskkool	2	2,2
Miina Härma Gümnaasium	3	3,3
Rocca al Mare Kool	4	4,4
Tallinna 53. Keskkool	3	3,3
Tallinna Saksa Gümnaasium	14	15,4
Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium	10	11,0
Viljandi Gümnaasium	4	4,4
Kokku	91	100,0

Lisaks Saksa II astme keelediplomi eksamil osalenutele osales 2016. aastal 11 keelediplomi koolide abiturienti, 56 11. klassi ja 21 10. klassi õpilast Saksamaa LV Välismaise Koolivõrgukeskuse ja Eesti keelediplomikoolide koostöös läbi viidud Saksa I astme keelediplomi eksamil, mis möödab keeleoskust üle kahe taseme – A2/B1.

Ülevaade *Goethe Zertifikat B1* eksami tulemustest

Goethe Instituudi välja töötatud *Goethe Zertifikat B1* eksamit on saksa keele riigieksamina võimalik sooritada alates 2013. aastast (tollal katseksam paralleelselt Eestis välja töötatud saksa keele riigieksamiga) ning see mõõdab EN keeleoskustaset B1. Eksami sihtrühm on suhtlusläve tasemel täiskasvanud õppija, kes on soovitatavalt vähemalt 16-aastane ning õppinud saksa keelt võõrkeelena. B1-tasemele jõudmiseks peaks õppur Goethe Instituudi kodulehe andmetel sõltuvalt eelteadmistest ja õpitingimustest läbima 350-650 akadeemilist tundi saksa keele õpet. Riigieksamina sooritavad antud eksami valdavalt gümnaasiumilõpetajad (sh mittestatsionaarses õppevormis õppijad), harvadel juhtudel ka 11. klassi õpilased. Eksamid viiakse läbi tsentraliseeritult enamasti Tallinnas, Tartus ja Narvas.

Goethe Zertifikat B1 puhul on tegemist mooduleksamiga, mis koosneb neljast eraldiseisvast osaoskusest: lugemine, kuulamine, kirjutamine ja rääkimine. Iga mooduli eest on võimalik saada kuni 100 punkti, eksami kogutulemust ei esitata. Moodul loetakse sooritatuks, kui on saadud vähemalt 60 punkti (60%) maksimaalselt võimalikest punktidest. Sel juhul väljastatakse eksaminandile vastav keeleoskustunnistus (*Goethe Zertifikat B1*), millele kantakse tulemus punktidena ning tunnistuse tagaküljele ka sõnaliselt vormis hinnang (väga hea, hea, rahuldav, piisav). Kui nõutud keeleoskus jääb saavutamata, väljastatakse eksaminandile tõend eksamil osalemise ja saavutatud tulemuse kohta (*Teilnahmebestätigung*). Tunnistused või tõendid väljastatakse Goethe Instituudi poolt iga mooduli kohta eraldi.

2016. a osales *Goethe Zertifikat B1* eksami 56 eksaminandi 22st erinevast koolist. 56st eksaminandist moodustasid suurema osa taaskord neid: 37 neitut ning vastavalt 19 noormeest. Kõige rohkem eksaminande oli Tallinna 53. Keskkoolist (7), Kohtla-Järve Ahtme Gümnaasiumist (6) ning Jõgevamaa Gümnaasiumist (5). Nelja eksaminandiga olid esindatud Narva Kreenholmi Gümnaasium, Tallinna Reaalkool ning Vana-Kalamaja Täiskasvanute Gümnaasium. Ülejäänud koolidest oli üks kuni kolm eksaminandi. (vt tabel 3)

Võrreldes eelneva aastaga on eksaminandide arv mõnevõrra vähenenud. 2015. a osales eksamil 64 eksaminandi 30 üldhariduskoolist. 2014. a osales aga samuti eksamil 56 eksaminandi.

Tabel 3. Eksaminandide jaotus koolide lõikes

Kool	N
Audentese Spordigümnaasium	3
Jõgevamaa Gümnaasium	5
Jõhvi Gümnaasium	1
Kadrioru Saksa Gümnaasium	1
Kohtla-Järve Ahtme Gümnaasium	6
Kohtla-Järve Täiskasvanute Gümnaasium	1
Kuressaare Täiskasvanute Gümnaasium	1
Kärdla Ühisgümnaasium	1
Narva Kesklinna Gümnaasium	3
Narva Kreenholmi Gümnaasium	4
Narva Täiskasvanute Kool	3
Paide Täiskasvanute Keskkool	1
Rapla Täiskasvanute Gümnaasium	2
Tallinna 21. Kool	1
Tallinna 53. Keskkool	7
Tallinna Mustamäe Humanitaargümnaasium	1
Tallinna Reaalkool	4
Tartu Tamme Gümnaasium	1
Tartu Täiskasvanute Gümnaasium	3
Valga Kaugõppegümnaasium	1
Vana-Kalamaja Täiskasvanute Gümnaasium	4
Võru Täiskasvanute Gümnaasium	2

Kahjuks ei saavutanud lausa 21 eksaminandi eksamil vajalikku B1 taset. Selle ühe põhjusena võiks välja tuua 1% reegli, vastavalt millele on võimalik kool lõpetada saavutades sellel konkreetsel eksamil vaid 4 punkti. Samuti on võõrkeele eksami valik kohustuslik ning eksami valivad ka õpilased, kes seda enne seaduse muutmist võib-olla teinud ei oleks. (vt tabel 4)

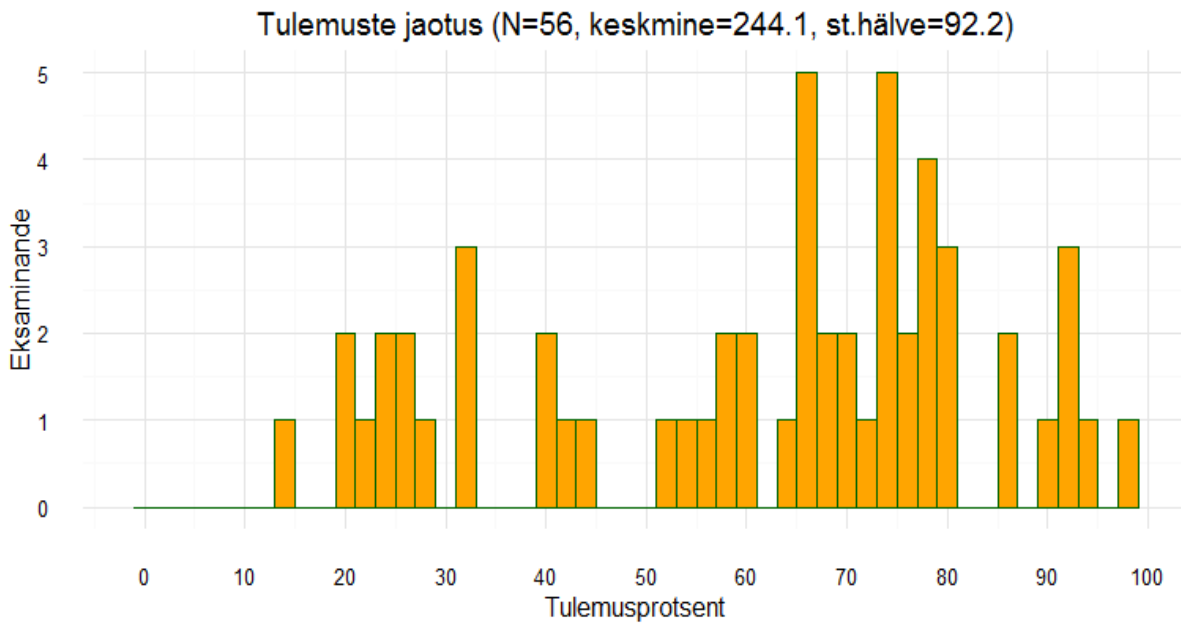
Tabel 4. Eksaminandide jaotus punktide lõikes

Grupp	M	N	Kokku
0-9	0	0	0
10-19	0	1	1
20-29	1	7	8
30-39	2	3	5
40-49	0	2	2
50-59	2	3	5
60-69	6	5	11
70-79	6	9	15
80-89	1	3	4
90-100	1	4	5
Kokku	19	37	56

Kõige tugevamad olid eksaminandid lugemisosas ning mõnevõrra üllatavalt saavutati kõige vähem punkte rääkimisosas. Seejuures tuleb aga mainida ka asjaolu, et oli ka eksaminande, kes rääkimisosale kohale ei ilmunud ning ka kirjutamisosas eest 0 punkti said, ning kelle tulemused keskmist oluliselt mõjutavad. Siiski oli ka eksaminande, kes lugemis-, kirjutamis- ja rääkimisosas maksimumi ehk 100 punkti saavutasid. (vt tabel 5)

Tabel 5. Eksaminandide tulemused osaoskustes

	N	Max võimalik	Keskm	Keskm %	Min	Max
Lugemine	56	100	66.0	66	33	100
Kuulamine	56	100	64.2	64	27	97
Kirjutamine	56	100	55.1	55	0	100
Rääkimine	55	100	59.9	60	0	100
Kogu eksam	56	400	244.1	61	60	392

Joonis 2. Eksami tulemuste jaotus.

Võrreldes erinevate osaoskuste keskmisi sooritusprotsente nelja aasta lõikes, mil antud eksamit on saksa keele riigieksamina läbi viidud, on viimase kolme aasta tulemused oluliselt ebaühtlasemad kui katseeksami aastal 2013. Kuna 2013. a võisid õpilased juhul, kui nad ei olnud rahul oma rahvusvaheliselt tunnustatud eksami tulemusega, ikkagi veel sooritada riigieksami, siis võib eeldada, et 2013. a Goethe eksamite statistika aluseks oli homogeensem väga hea keeleoskusega kontingent, mida peegeldavad ka ühtlaselt kõrged tulemused erinevate osaoskuste lõikes.

Alates 2014. a on eksaminandide kontingent oluliselt kirjum. Kui 2014. a joonistusid selgelt välja nõrgemad tulemused produktiivsetes osaoskustes, siis 2015. a osutus küll endiselt madalaimaks kirjutamise keskmine tulemus, kuid pea samal tasemel olid ka rääkimise ja lugemise keskmised tulemused. Võrreldes 2015. aastaga on keskmised tulemused kõigis osaoskustes mõnevõrra tõusnud, kuid on siiski oluliselt madalamad 2013. aasta tulemustest. Endiselt valmistab kõige suuremaid raskuski eksaminandidele kirjutamisosa, kus ka sel aastal kõige nõrgemat tulemust näha võib. (vt tabel 6)

Tabel 6. Goethe-Zertifikat B1 taseme eksami tulemused osaoskuste lõikes 2013–2016

Osaoskus	Keskmine sooritusprotsent 2013	Keskmine sooritusprotsent 2014	Keskmine sooritusprotsent 2015	Keskmine sooritusprotsent 2016
Lugemine	83,8	61	55	66
Kuulamine	82,9	56,7	58	64
Kirjutamine	84,9	47,8	52	55
Rääkimine	85,2	51,4	55	60

Ülevaade Goethe Zertifikat B2 eksami tulemustest

Goethe Instituudi välja töötatud *Goethe Zertifikat B2* eksamit on saksa keele riigieksamina võimalik sooritada alates 2013. aastast (tollal katseksam paralleelselt Eestis välja töötatud saksa keele riigieksamiga) ning see mõõdab EN keeleoskustaset B2. Eksami sihtrühm on edasijõudnu tasemel täiskasvanud õppija, kes on soovitatavalt vähemalt 16-aastane ning õppinud saksa keelt võõrkeelena. B2 tasemele jõudmiseks peaks õppur Goethe Instituudi kodulehe andmetel sõltuvalt eelteadmistest ja õpitingimustest läbi 600 kuni 800 akadeemilist tundi saksa keele õpet. Saksa keele riigieksamina sooritavad antud eksami valdavalt gümnaasiumilõpetajad (sh mittestatsionaarses õppevormis õppijad), harvadel juhtudel ka 11. klassi õpilased või varem lõpetanud. Eksamid viiakse läbi tsentraliseeritud Tallinnas, Tartus ja Narvas.

Goethe Zertifikat B2 eksam koosneb neljast võrdse kaaluga osast, millest igaüks annab 25% eksami kogutulemusest: lugemine, kuulamine, kirjutamine ja rääkimine. Eksam loetakse sooritatuks, kui kirjalikul eksamil, st lugemises, kuulamises ja kirjutamises, saadakse kokku vähemalt 60% maksimaalselt võimalikest punktidest ehk 45 punkti 75-st, ning suulises osas vähemalt 15 punkti 25-st. Neil juhtudel väljastatakse eksaminandile vastav keeleoskustunnistus (*Goethe Zertifikat B2*), millele kantakse iga osaoskuse punktid ja punktide kogusumma, samuti sõnalises vormis lõpphinnang (*väga hea, hea, rahuldav, piisav*). Kui nõutud keeleoskustase jääb saavutamata, väljastatakse eksaminandile tõend eksamil osalemise ja saavutatud tulemuste kohta (*Teilnahmebestätigung*).

2016. a osales *Goethe Zertifikat B2* eksamil 28 eksaminandi 18-st erinevast üldhariduskoolist. Enim eksaminande oli Tallinna 53. Keskkoolist (4) ning Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumist (4), kolm eksaminandi oli Nõo Reaalgümnaasiumist, kaks Valga Gümnaasiumist ning ülejäänud koolis olid esindatud vaid ühe eksaminandiga. (vt tabel 7)

Tabel 7. Eksaminandide jaotus koolide lõikes

Kool	N
Aravete Keskkool	1
Kohtla-Järve Järve Gümnaasium	1
Kärdla Ühisgümnaasium	1
Lasnamäe Gümnaasium	1
Läänemaa Ühisgümnaasium	1
Narva Kesklinna Gümnaasium	1
Nõo Reaalgümnaasium	3
Paide Ühisgümnaasium	1
Pärnu Koidula Gümnaasium	1
Rakvere Eragümnaasium	1
Rakvere Reaalgümnaasium	1
Tallinna 53. Keskkool	4
Tallinna Reaalkool	1
Tallinna Vanalinna Täiskasvanute Gümnaasium	1
Tallinna Õismäe Vene Lütseum	1
Tartu Jaan Poska Gümnaasium	1
Tartu Täiskasvanute Gümnaasium	4
Valga Gümnaasium	2
-	1
Kokku	28

Erinevalt B1-taseme eksamist võib arvata, et eksaminandid on B2-taseme eksamit valides teadlikumad, mida näitab ka suhteliselt kõrge sooritusprotsent. Vaid 7 eksaminandi ei saavutanud vajalikku taset ning lausa 18 eksaminandi saavutas üle 70 punkti. (vt tabel 8)

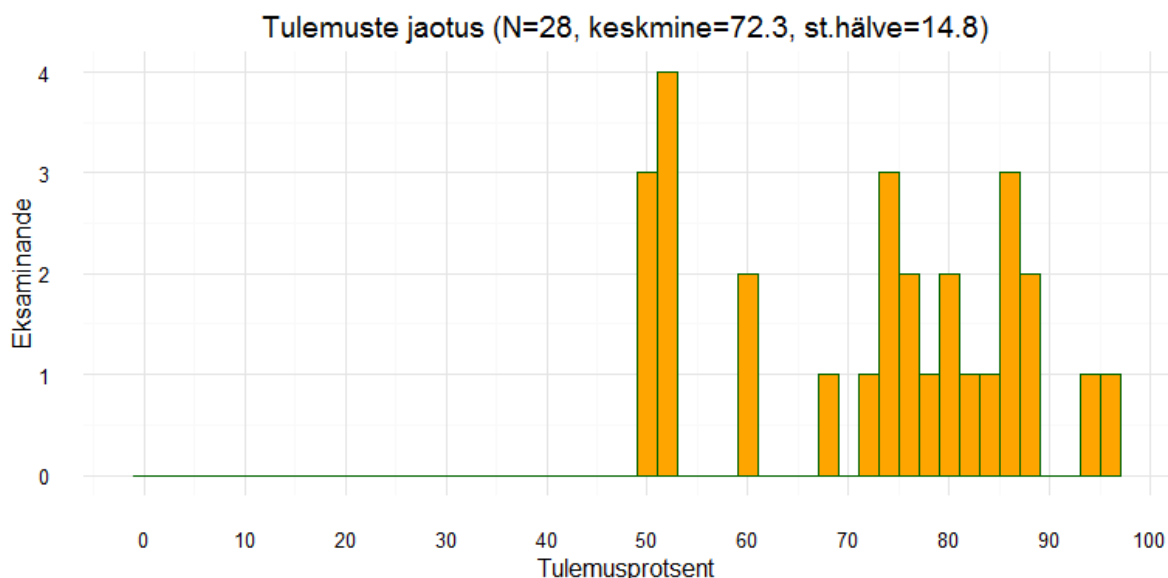
Tabel 8. Eksaminandide jaotus punktide lõikes

Grupp	M	N	Kokku
0-9	0	0	0
10-19	0	0	0
20-29	0	0	0
30-39	0	0	0
40-49	1	0	1
50-59	2	4	6
60-69	1	2	3
70-79	3	4	7
80-89	3	6	9
90-100	1	1	2
Kokku	11	17	28

Samuti ilmusid kõik eksaminandid kõikidele osaoskustele ning mitte üheski moodulis ei jäänud kellegi tulemuseks 0 punkti. Kogu eksami kõrgeim tulemus oli 95,5 punkti ning madalaim 49,5 punkti. (vt tabel 9)

Tabel 9. Eksaminandide tulemused osaoskustes

	N	Max võimalik	Keskm	Keskm %	Min	Max
Lugemine	28	25	16.5	66	8.0	24.0
Kuulamine	28	25	18.1	72	10.0	25.0
Kirjutamine	28	25	16.8	67	6.0	23.5
Rääkimine	28	25	21.0	84	15.5	25.0
Kogu eksam	28	100	72.3	72	49.5	95.5

Joonis 3. Eksami tulemuste jaotus.

Võrreldes eelneva aastaga on osaoskuste keskmine sooritusprotsent mõnevõrra madalam, kuid siiski kõrgem 2014. aasta sooritustest. (vt tabel 10) 2015. a oli eksamil osalenute kontingent võrreldes ülejäänud aastatega oluliselt tugevam.

Sarnaselt eelmise aastaga eristub teiste osaoskuste tulemustest väga kõrge rääkimise tulemus, kuid vahed rääkimise ja teiste osaoskuste tulemuste vahel on pisut väiksemad. Rääkimisosa sedavõrd kõrge tulemuse kohta võib vaid oletusi teha. Tõenäoliselt olid rääkimisülesanded antud kontingendile väga kerged, mis aga hea keeleoskusega inimeste korral ei ole üllatav. Kuivõrd keelt õpetatakse kommunikatiivsest aspektist lähtudes ja suulises suhtluses toimetulek seatakse tihti õigustatult esikohale, võib see peegelduda ka vastava eksamiosa kõrgetes tulemustes.

Tabel 10. Goethe-Zertifikat B2 taseme eksami tulemused osaoskuste lõikes 2013–2016

Osaoskus	Keskmine sooritusprotsent 2013	Keskmine sooritusprotsent 2014	Keskmine sooritusprotsent 2015	Keskmine sooritusprotsent 2016
Lugemine	76	55,7	70	66
Kuulamine	75	62,7	80	72
Kirjutamine	73,5	42,3	74	67
Rääkimine	88,6	81,1	92	84

Saksa üldise kõrgkooliküpsuse saksa keele eksam

Saksa üldise kõrgkooliküpsuse saksa keele eksamit tunnustatakse saksa keele riigieksamina alates 2002. aastast. Eksami sihtrühm Eestis on Tallinna Saksa Gümnaasiumi saksakeelse osakonna lõpetajad, kes alates 7. klassist osalevad saksakeelses aineõppes. Sisuliselt on antud saksa keele eksami näol tegemist saksa keele kui emakeele eksamiga, mille taset EN keeleoskustasemetega ei mõõdetata ja mille saksa keelt mitte emakeelena kõneleja suudab positiivselt sooritada vaid väga kõrge keeleoskustaseme korral. Ministri määruse nr 54 põhjal loetakse punktid vahemikus 1–4 vastavaks keeleoskustasemega B2 ja punktid vahemikus 5–15 vastavaks keeleoskustasemega C1. Eksami edukas sooritamine tõendab, et eksaminandil on olemas vajalikud keeleteadmised alustamiseks õpinguid mistahes erialal Saksamaa kõrgkoolides.

2016. a osales antud eksamil 22 õpilast. Keskmiselt said eksaminandid eksamil 7,52 punkti 15 võimalikust. Eksami sooritasid ühtviisi hästi nii meessoost kui naissoost eksaminandid. 22 eksaminandist saavutas neli õpilast taseme B2 ja 19 õpilast taseme C1.

Kokkuvõte

2016. aastal oli gümnaasiumilõpetajal võimalik saksa keele riigieksam asendada nelja erineva rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga, lisaks võis esitada juba sooritatud eksami kohta keeleoskustunnistuse. Seda võimalust kasutas 2016. a vaid 4 keeleõppijat, mida on oluliselt vähem võrreldes eelmise aastaga.

Oluliselt on tõusnud Saksa II astme keeleeksami tegijate arv – võrreldes eelneva aastaga on muutus lausa 32 eksaminandi. Mõnevõrra vähenenud on aga Goethe eksaminandide arvud – *Goethe Zertifikat B1* eksamil kuue eksaminandi võrra ning *Goethe Zertifikat B2* eksamil kahe eksaminandi võrra. Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksami tegijate arv on jäänud suhteliselt stabiilseks ning sel aastal sooritas seda eksamit üks eksaminand rohkem kui eelmisel aastal.

Erinevate eksamite lõikes olid tulemused väga erinevad. Saksa II astme keelediplomi eksami ja Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksami tulemused olid oodatult kõrged, sest neid eksameid pääsevad sooritama vaid teatud tingimustele

vastavate koolide (sh saksa keele süvaõppega koolide ja klasside) õpilased. Antud eksaminandide hulgas oli ka suur hulk õpilasi, kes sooritas 2015. a edukalt mitu võõrkeeleeksamit (ennekõike kombinatsioonis saksa keel ja inglise keel).

Goethe Instituudi eksamite taseme valiku ja tulemuste põhjal võib oletada, et nii 2016. a eksaminandid kui ka nendeksamivalikut suunanud inimesed on olnud teadlikumad nii oma/enda õpilaste keeleoskuse tasemest kui ka eksami formaadist ja nõuetest. Eriti kehtib see kõrgema taseme eksami *Goethe Zertifikat B2* taseme eksami valinute kohta, millest annab tunnistust oluliselt suurem tasemele jõudnute osakaal kui ka hüpe eksamisoorituste kvaliteedis. Paraku mõjutab antud eksamite, ennekõike *Goethe Zertifikat B1* taseme eksami tulemusi jätkuvalt asjaolu, et tingituna võõrkeelee riigieksami kohustuslikkusest osaleb sellel eksamil ka väga madala keeleoskusega eksaminande, kelle eesmärk ei ole rahvusvaheline keeleoskustunnistus, vaid pelgalt kooli lõpetamine ehk nõutud 1%.

Erinevatel eksamitel osaoskuste tulemusi võrreldes võib väita, et levinud arusaam sellest, et erilist tähelepanu vajab just produktiivsete osaoskuste, eriti kirjutamisoskuse arendamine, ei pea alati paika. Mitme eksami tulemused osutavad vajadusele tegeleda võrdväärselt ja eesmärgistatult kõigi nelja osaoskuse arendamisega, mis on keeleõppimise seisukohalt ka kõige loomulikum.

Kokkuvõtlikult võib 2016. a saksa keele rahvusvaheliselt tunnustatud eksamite sessiooni lugeda kordaläinuks. Võimalus valida erinevate rahvusvaheliselt tunnustatud eksamite vahel ning omandada rahvusvaheliselt kehtiv keeleoskustunnistus on huvi saksa keele eksami vastu tõstnud. Eksaminande lisandub koolidest, kelle õpilastel eelnevalt rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksamil osalemise võimalus puudus. Samuti lasevad nüüdseks juba paariaastane kogemus ainult rahvusvaheliselt tunnustatud eksamitega riigieksamite süsteemis ning toimunud teavitusseminarid õpetajatele eksamiteks tõhusamalt valmistuda.